

lassú Párizs

pikareszk vers

Párizsban én
szerelmes lettem
minden férfibá.

már a vasútállomáson
remegni kezdtem, félóránként
újraszámoltam a csomagjainkat.
utaztunk, ketten az építésszel,
az ősz végi didergésben,
mint akik ráérnek megfázni,
otthagyni az életüket
egy-egy íróasztalon,
hogy heteken át csak sétáljanak.
párizsi lassú
utazás, bőrönd, pakolás, zsinór,
körbekötöttük az életünket,
a ruhák közé hajtogattuk anyáink helyett
az emlékeinket.
az építész
meg csak nevetett, s a vagonban
szuszogva dobálta fel
a csomagokat.
a fekete ülésbe süppedtem,
belecsúszott szemembe az álom,
akkor ébredtem föl, mikor
olyan gyorsan szelte kettőbe

a vonat az utat, hogy a felhőknek
egyszerre láttam mindkét oldalát.
a hegyekre épített templomok
tornyai lyukakat fúrtak az égbe,
amire mintha olaj csöpögött volna,
könnyen csúszott rá az este.

a Gare de l'Est-en¹ az emberek
halkan vonultak a vonatok mellett,
alig volt fény és csak a
cipőtálpak tompa csapódását hallottam.
kigyalogoltak mind az állomásról,
mint egy csendben megállapodott
tüntetés, mert Párizsban
tüntet magában minden.
esténként felkelnek a fények,
kihúzza magát minden lámpaoszlop,
a Szajna megpróbál visszafelé folyni,
vészjólóan
ropognak az autók alatt a hidak,
a napnyugtával együtt
meggörbülnek a tornyok
s az aszfaltra karcolt minden
árnyéka a napnak.

az építésszel a bejárat íve
alatt csodálkoztunk, féltém is kicsit,
mert a hírhedt fények pont
az autókból szűrődtek ki,
túl nagy volt a csönd
ehhez a városhoz.

aztán a Rue de Lafayette-en
beleömlöttünk
Párizs gázolaj szagú vérkeringésébe.
ismeretlen kezek
ritmusra pumpálták a várost,
zuhogott benne minden,

¹ párizsi keleti pályaudvar

robogtak a motorok,
a föld alján a metrók,
fújta a hajunkat a szél,
csurgott a csatornában a víz,
az utcák szélét mosta,
mosta magával a rongyokat,
az újságokat, a csikkeket
s a csikkek végéről a rúzsnyomokat.

első este elmetróztunk a
torony alá,
s az építész elmesélte,
mikor először járt Párizsban,
húszas évei elején, eljött
az Eiffel-torony
alá, lépésekben lemérte a területét,
kiszámította a súlyát,
már akkor szerette a statikát,
hogy mekkora súly nehezedik
a torony alatt a földre.
s meg is állapította:
a párizsi talaj a Szajna mellett
pont annyit bír el,
mint a sima föld Topolyán.
néztük az ívelő torony-lábakat,
számoltuk reménytelenül – mint
csillagokat –, hogy
hány szögecsbet vertek bele,
s bántam, hogy sosem volt türelmem
az építészetéhez.

azután esni kezdett ránk az eső,
próbált lemosdatni rólunk és
a fehér városról mindent,
de semmit sem sikerült lemosnia,
csak szívtuk magunkba
– Párizs és mi ketten –
az útközben lefelé kihűlő esőt.

nyárillata volt az ősznek,
és csak a festők beszéltek
több nyelven, mondta mindegyik:
gulás-paprika-jó napot,
az arcunkra pályáztak és a zsebünkre,
euróra váltott frankokra.
itt az örmények mind méterhosszú, mintás
ruhaanyagot árulnak, fekete,
széles-kendős asszonyoknak,
az arabok minden utcán széles szájjal nevetnek,
szőrös az arcuk,
szép az arcuk,
lapul a tekintetükben egy villanásnyi fény.

mindennap esett az eső,
futottunk egy kölcsön-esernyő alatt
végig a St. Michel boulevard-on,
csattogtak a tócsák a talpunk alatt,
nadrágunk magába szívta Párizs mosdatásának
minden küzdelmét.
vártam a szélben,
hátha kifújja belőlem a lelkemet is,
hogyan szabaduljak már végre magamtól.
reszkettem a hidegtől,
csattogtak a fogak a számban,
vitte hajamat a szél,
az arcomon
lassan, finom rétegben
fagyott meg a mosoly,
és nem mozdult a lelkem,
mintha belém lett volna
szögezve valahogy.
a blúzom alá
folytak a könnyeim,
bántam, hogy a mellemre tapadt
a sírás,
fázott a bőröm, koptak a lehetőségeim,
és nem akart kiszakadni belőlem
semmi.

aztán harmadnap,
Párizsban, én
szerelmes lettem minden férfiba.
a válluk kitakarta tekintetem elől
a várost,
a cigarettából tüzet kértek,
mosolygott mindegyik,
hunyorogtak, tombolt léptükben
valami maszatos férfiaság.
gyümölcsös íze volt a napnak,
babakocsiban tölték fiatal anyák a délutánt.
zene szűrődött ki az ablakok mélyéből,
Párizs minden utcáján ott állt
Jacques Prévert,
hol egy kirakat párkányára könyökölve,
hol egy ház falának dőlve,
nővel a mellén dúdolta, hogy vége az ősznek,
nővel a mellén nézett föl az égre,
amiben istent remélt, lehet,
egyszerre nem is egyet,
az égre, amiben valószínűleg
csak egy isten lakik,
s néz vissza Prévert-re
és a nőre az oldalán, akivel
az Hôtel de Villes²-ben szálltak meg,
s ha az ember végigvárt egy
kacsakaringózó embersort,
bejuthatott Jacques és a nő
kiállított titkaiba,
hogy végignézze a költő szerint
mi a SZÉP PÁRISban.

sárgult leveleket és maroknyi
gesztenyét szedtem egy
teletemetett temetőben,
csörögtek lépéskor a zsebemben,
azután a felét a szerencsen szállójában
felejtettem. az eső mindennap esett,

fázott a pucér aranyangyal a Bastille helyén,
egészen lúdbőrös lehetett,
mint a szökőkutak és a pocsolják vize.
egyedül csak a Szajna nem didergett,
megitta a kihűlt párizsi esőt.
lehúnyt szemmel szívtam a levegőt,
hittem, hogy
a Szahara felől jött szelet szívom le a
tüdőmbé. ettől mosolyognom kellett, és
többé nem akartam hazamenni.

aztán otthon
kimostam a ruháimból Párizst.
sírva csomagoltam ki,
s minden tárgyat, amit az utazásról
hoztam, szorosán egymás mellé tettem
az ágyra. ültem a félig kipakolt bőrönd mellett,
a zsebemben még két
elhasználatlan metrójegy volt.
néztem az emlékeket,
néztem, hogyan párolog ki belőlük Párizs,
a frissen mosott ruháimból,
s belőlem, ahogy a
tükör előtt sírtam Pesten.